صندوق سرمایه گذاری با درآمد ثابت بهترین گزینه برای افراد ریسک گریز

ریسک در بازارهای مالی امری است اجتناب‌ناپذیر که نمی‌توان به شکل کامل آن را محو کرد و از بین برد. اما می‌توان آن‌ها را تا حد مطلوبی کم کرد و این همان مسئله‌ای است که در صندوق های سرمایه گذاری می‌توان به دنبال آن بود. بر همین اساس صندوق سرمایه گذاری درآمد ثابت این امکان را فراهم می‌کند که با ریسکی پایین بتوانیم سرمایه گذاری کنیم و از آن سود ببریم. اما سوال اینجاست که صندوق درآمد ثابت چیست و بهترین آن کدام است و کارمزد آن چقدر است. اخبار بورس قصد دارد با ارائه‌ی توضیحاتی کامل در این خصوص، مسیر را برای انتخاب یک صندوق درآمد ثابت با بیشترین سود هموار کند تا بهتر بتوانید برای سرمایه گذاری تصمیم بگیرید.

*این مقاله آموزشی کاری از گروه تولید محتوای **اخبار بورس** (https://akhbarbourse.com) است. اشتراک‌گذاری و استفاده از آن با ذکر منبع مانعی ندارد.*

فهرست مطالب

صندوق سرمایه گذاری با درآمد ثابت چیست؟ ۱
ترکیب دارایی‌های صندوق درآمد ثابت ۱
انواع صندوق درآمد ثابت ۱
محاسبه و تقسیم سود در صندوق های درآمد ثابت ۲
ویژگی ها و مزایای استفاده از صندوق درآمد ثابت ۲
ریسک پایین ۳
مدیریت کارآمد ۳
کارمزد پایین و معافیت مالیاتی ۳
نقدشوندگی ۳
سود بیشتر از سود بانکی ۳
امکان سرمایه گذاری با مبلغ کم ٤
سود روزشمار ٤
آیا خرید واحدهای صندوق‌هایی که سود واریزی دارند فقط در ابتدای ماه ممکن است؟ ٤
بهترین صندوق درآمد ثابت کدام است؟ ۵
جمع بندی ۵
سوالات متداول با پاسخ های کوتاه ٦

اخبار بورس

صندوق سرمایه گذاری با درآمد ثابت چیست؟

صندوق سرمایه گذاری با درآمد ثابت (Fixed Income) یکی از انواع صندوق های سرمایه گذاری در بورس است که اتفاقا خیلی هم پرطرفدار است. چرا؟ به دلیل مزایایی که دارد. البته این مزایا را در ادامه توضیح می‌دهیم. اما اول بهتر است نگاهی داشته باشیم بر ماهیت و سازوکار این صندوق‌ها. در این صندوق‌ها، سود سرمایه گذاری معمولا ثابت است. مدیر صندوق ترکیبی از اوراق با درآمد ثابت را انتخاب و روی آن‌ها سرمایه گذاری می‌کند. همین نسبت سرمایه گذاری است که می‌تواند ریسک صندوق را کم و طبیعتا بازده آن‌ها را هم به نسبت کمتر کند. افرادی که مشتاق سرمایه گذاری در صندوق درآمد ثابت هستند حتما باید به این مسئله توجه کنند و توقع نداشته باشند که در کنار کاهش ریسک به دنبال سودی بسیار زیاد باشند.

سوالی که اینجا پیش می‌آید این است که خب اگر سود این صندوق‌ها کم است، پس چرا سراغ سپرده‌گذاری در بانک‌ها نرویم. پاسخ این است که صندوق های سرمایه گذاری با درآمد ثابت حتی با وجود سود اندک معمولا سودی بیشتر از سود بانکی دارند و همین باعث جذابیت این صندوق برای افرادی می‌شود که سرمایه خیلی زیادی ندارند و می‌خواهند با پول‌شان در بازارهای مالی شرکت کنند. البته به جز این، سود این صندوق‌ها هم روزشمار است که همین نکته نیز امتیازی مثبت برای آن‌ها محسوب می‌شود.

ترکیب دارایی‌های صندوق درآمد ثابت

ترکیب دارایی در این صندوق‌ها معمولا به صورتی است که ۷۵٪ از سرمایه به اوراق با درآمد ثابتی مانند اوراق مشارکت دولتی و سازمانی، اوراق سپرده بانکی و اسناد خزانه اسلامی اختصاص پیدا می‌کند و بقیه در سهام شرکت‌ها سرمایه گذاری می‌شود.

البته ممکن است این نسبت برای اوراق درآمد ثابت بیشتر از ۷۵٪ و تا ۸۵٪ هم باشد. هرچه میزان سرمایه گذاری در سهام بیشتر باشد، ریسک این صندوق ها هم به نسبت بالاتر می‌رود. یعنی اگر شرایط بازار صعودی باشد، صندوق هایی که بیشتر در سهام سرمایه گذاری کرده‌اند سود بیشتری خواهند داشت اما در شرایط نزولی بازار، موجب ضرر و زیان بیشتری خواهند شد. پس اگر قصد سرمایه گذاری در این صندوق ها را دارید، باید ترکیب دارایی آن‌ها را مدنظر قرار دهید و مطمئن باشید که سازوکار مدیریت صندوق با آنچه مدنظر شماست مشابهت دارد.

انواع صندوق درآمد ثابت

صندوق های درآمد ثابت به طور کلی به دو دسته تقسیم می‌شوند. یکی صندوق های قابل معامله یا همان ETF ها هستند و دیگری صندوق های مبتنی بر صدور و ابطال. برای سرمایه گذاری در ETF ها،

باید کد بورسی داشته باشید و فرایندی را دقیقا مطابق فرایند خرید سهام دنبال کنید. به این معنا که انگار دارید سهام می‌خرید ولی به جای سهام واحدهای صندوق سرمایه گذاری را خریداری می‌کنید. هر زمان هم که دلتان بخواهد می‌توانید آن را بفروشید یا مجددا خرید کنید و به دارایی‌های خود اضافه کنید.
نوع دیگر هم شامل صندوق های صدور و ابطال است که برای سرمایه گذاری در این صندوق ها دیگر به کد بورسی نیازی ندارید و می‌تونید صرفا با مراجعه به سایت یا سامانه اختصاصی صندوق اقدام به خرید واحدهای آن کنید. این صندوق‌ها دیگر قابلیت خرید و فروش ندارند و زمانی که می‌خواهید انصراف خود را اعلام کنید باید اقدام به ابطال واحدهای سرمایه گذاری کنید. در این شرایط با همان قیمتی که در ابتدا خرید کرده بودید می‌توانید واحدهای صندوق را بفروشید.

محاسبه و تقسیم سود در صندوق های درآمد ثابت

از سوی دیگر صندوق های درآمد ثابت به لحاظ تقسیم سود هم در دو گروه دسته‌بندی می‌شوند. یکی صندوق‌هایی هستند که تقسیم سود دوره‌ای دارند. یعنی در بازه‌های زمانی مشخص سودی به صورت ماهانه، سه‌ماهه، شش‌ماهه و یا سالانه حساب سرمایه گذاران واریز می‌شود. در این صندوق‌ها اصل سرمایه معمولا تغییر نمی‌کند و پس از ابطال واحدهای صندوق همان مبلغ اولیه را که برای خرید آن‌ها پرداخته بودند کسب خواهند کرد.

نوع دیگر صندوق های بدون تقسیم سود هستند. در این صندوق‌ها مابه‌التفاوت ناشی از قیمت صدور و ابطال همان مبلغی است که به عنوان سود به سهام‌داران تعلق می‌گیرد. این صندوق‌ها سود مرکب دارند.

به زبان ساده‌تر در صندوق‌هایی که تقسیم سود ندارند، این مبلغ به ارزش واحدهای صندوق اضافه می‌شود. یعنی اگر قرار باشدx ٪ سود کنید، این میزان به ارزش واحدهای شما اضافه می‌شود و به شکل سود نقدی در اختیارتان قرار نمی‌گیرد. در نهایت با فروش واحدهای خود می‌توانید سود خود را برداشت کنید.

ویژگی ها و مزایای استفاده از صندوق درآمد ثابت

چند ویژگی مهم در این صندوق‌ها به چشم می‌خورد که البته به نوعی مزایای آن‌ها را هم تشکیل می‌دهد. با هم این موارد را مرور می‌کنیم:

ریسک پایین

مهم‌ترین دلیلی که موجب می‌شود افراد به سرمایه گذاری در صندوق های با درآمد ثابت متمایل شوند، ریسک پایین آن است. سرمایه گذاری در اوراق دولتی و درآمد ثابت ریسک کار را پایین می‌آورد. چرا که این اوراق پشتوانه‌ی معتبری دارند و این امر می‌تواند خیال‌تان را راحت کند. پس اگر شما شخصیتی ریسک‌گریز دارید و سرمایه‌ی زیادی هم در اختیارتان نیست، می‌توانید نگاهی هم به این صندوق‌ها داشته باشید.

مدیریت کارآمد

از سمت دیگر از آنجا که این صندوق‌ها توسط متخصصان اداره می‌شود، همین مسئله می‌تواند مایه‌ی آرامش خیال بیشتری باشد و شروع خوبی برای فردی باشد که چندان از بورس اطلاع ندارد ولی دوست دارد که سرمایه‌اش را در این بستر وارد کند. تمام تلاش صندوق‌ها این است که با مدیریت بهینه، بتوانند بازدهی صندوق را بالا ببرند و سرمایه‌های بیشتری را جذب کنند.

کارمزد پایین و معافیت مالیاتی

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های صندوق های سرمایه گذاری این است که **معاف از مالیات** هستند. مبلغ بسیار ناچیزی هم بابت کارمزد خرید و فروش باید به این صندوق‌ها بپردازید که در هنگام انجام معامله از حساب‌تان کسر می‌شود. کارمزد صندوق های درآمد ثابت در خرید و فروش برابر است که معادل ۰/۰۰۰۷۲۵ است و در مجموع برابر است با ۰/۰۰۱۴۵.

نقدشوندگی

سوالی که پیش می‌آید این است که آیا این صندوق ها همیشه سود ثابت دارند؟ با قطعیت نمی‌توان به این سوال پاسخ داد. اینجاست که نقش بازارگردان مشخص می‌شود. باید نگاهی به NAV یا ارزش خالص دارایی صندوق داشته باشیم. گاه به دلیل تقاضا یا عرضه زیاد ممکن است واحدهای صندوق از NAV خود فاصله بگیرند. در این شرایط ضامن نقدشوندگی وارد عمل می‌شود و با خرید یا فروش واحدهای صندوق سعی می‌کند قیمت هر واحد را به محدوده‌ی اصلی برگرداند و شیب ثابت قیمت این صندوق ها را حفظ کند.

سود بیشتر از سود بانکی

به دلیل ترکیب دارایی‌های صندوق سرمایه گذاری با درآمد ثابت، سودی که از خرید این واحدها نصیب سرمایه گذار می‌شود از سود بانکی بیشتر است. البته ممکن است در شرایط بد و نزولی بازار،

این مسئله نقض شود اما به طور کلی برقرار است. هم‌چنین در این صندوق‌ها ارزش سرمایه نیز در برابر تورم حفظ می‌شود.

امکان سرمایه گذاری با مبلغ کم

در این صندوق ها حتی می‌توانید با سرمایه‌هایی بسیار پایین هم اقدام به خرید واحدهای آن کنید. در مورد صندوق‌های مبتنی بر صدور و ابطال این میزان می‌تواند خرید یکی از واحدهای صندوق باشد. برای صندوق‌های قابل معامله هم، حداقل سرمایه به اندازه حداقل میزان قابل قبول برای هر سفارش در بورس است.

سود روزشمار

از جمله دیگر ویژگی های صندوق های درآمد ثابت می‌توان به روزشمار بودن آن‌ها شاره کرد که این مسئله در سپرده‌های بانکی به چشم نمی‌خورد. یعنی هر زمان که اقدام به فروش واحدهای صندوق کنید، می‌توانید به صورت روزشمار سودتان را دریافت کنید.

آیا خرید واحدهای صندوق‌هایی که سود واریزی دارند فقط در ابتدای ماه ممکن است؟

پاسخ این سوال را با یک مثال شرح می‌دهیم. فرض کنید شما در روز بیستم ماه اقدام به خرید واحدهای صندوق می‌کنید. در این تاریخ صندوق بخشی از رشد خود را انجام داده است. طبیعی است که قیمت واحدها از قیمت آغاز ماه بیشتر است.

یعنی اگر در ابتدای ماه قیمت هر واحد ۱۰۰۰ تومان است، شما در روز بیستم هر واحد را ۱۰۱۵ تومان می‌خرید. فرض کنیم قیمت در انتهای ماه به ۱۰۱۸ تومان می‌رسد. پس شما ۳ تومان سود می‌کنید و قیمت بعد از تقسیم سود مجددا به ۱۰۰۰ تومان برمی‌گردد. در نتیجه در جریان این فرایند شما ۱۰۱۵ تومان پرداخت کردید، ولی الان قیمت رسیده به ۱۰۰۰ تومان. آیا ضرر کرده‌اید؟ پاسخ منفی است. چون صندوق به شما ۳ تومان سود نمی‌دهد. یعنی کاری ندارد که چه موقع آن واحدها را خریده‌اید. سود کامل یک ماه را به شما می‌دهد که در این مثال برابر است با ۱۸ تومان به ازای هر واحد.

در حقیقت وقتی در میانه‌ی ماه اقدام به خرید واحدهای صندوق می‌کنید دارید واحدها را از یک فروشنده‌ی دیگر می‌خرید. پس آن مبلغ اضافی را که برای خرید پرداخت می‌کنید در واقع حکم سود

آن فرد را دارد. یعنی شما ۱۵ تومان اضافه به آن فرد پرداخت می‌کنید ولی در انتهای ماه صندوق آن مبلغ را به شما پس می‌دهد. پس به طور خلاصه شما در میانه‌ی ماه سودی را به فروشنده‌ی واحدها می‌دهید و صندوق به جای آنکه سود را در اختیار آن فرد قرار دهد به شما می‌پردازد. پس مهم نیست که واحدهای این صندوق را چه موقعی می‌خرید. چون تفاوتی در میزان سودتان نخواهد داشت.

بهترین صندوق درآمد ثابت کدام است؟

برای اینکه بتوانیم در بهترین صندوق سرمایه گذاری با درآمد ثابت سرمایه گذاری کنیم، باید هنگام انتخاب صندوق به چند معیار مهم توجه کنیم. مهم‌ترین این فاکتورها عبارت‌اند از:

- نحوه پرداخت سود صندوق
- مدیران و سبدگردانان صندوق
- تراز مالی
- وجود ضامن نقدشوندگی
- سوابق و بازدهی دوره‌های گذشته
- سازمان تاسیس‌کننده صندوق
- گزارش عملکرد
- ارزش دارایی‌های صندوق و میزان رشد آن
- حجم معاملات صندوق‌هایETF

می‌توانید این فاکتورها را در وب‌سایت شرکت مدیریت فناوری بورس تهران با هم مقایسه کنید تا بتوانید یک صندوق درآمد ثابت با بیشترین سود پیدا و در آن سرمایه گذاری کنید.

جمع بندی

صندوق های سرمایه گذاری یکی از مطمئن‌ترین و بهترین گزینه‌ها برای افرادی هستند که دوست دارند در بازار بورس سرمایه گذاری کنند اما از ریسک آن واهمه دارند. البته تمام صندوق‌ها ریسک کمی ندارند. اما در این میان صندوق درآمد ثابت می‌تواند گزینه‌ای عالی برای تازه‌کاران و حتی افراد خبره‌ی بازار باشد. در این صندوق‌ها بیشترین بخش دارایی صندوق به اوراق با درآمد ثابتی اختصاص داده می‌شود که پشتوانه‌های معتبر و دولتی دارند و همین مسئله ریسک سرمایه گذاری را کم می‌کند. پیدا کردن یک صندوق درآمد ثابت با بیشترین سود با توجه به فاکتورهایی مانند سابقه‌ی مدیران صندوق، گزارش عملکرد و میزان بازدهی امکان‌پذیر است.

سوالات متداول با پاسخ های کوتاه

صندوق سرمایه گذاری درآمد ثابت چیست؟

یکی از انواع صندوق سرمایه گذاری است که در آن چیزی بین ۷۰ تا ۸۵٪ از دارایی‌های صندوق به اوراق با درآمد ثابت اختصاص داده می‌شود و مابقی صرف خرید سهام و حق تقدم شرکت‌ها می‌شود.

انواع صندوق های سرمایه گذاری با درآمد ثابت کدام است؟

این صندوق‌ها ممکن است به شکل قابل معامله در بورس (ETF) و یا صندوق‌های صدور و ابطال باشند.

سود صندوق درآمد ثابت چقدر است و چطور محاسبه می‌شود؟

صندوق‌های ETF تقسیم سود ندارند و به جای آن ارزش واحدهای صندوق بالا می‌رود. اما صندوق‌های صدور و ابطال به صورت دوره‌ای سود را میان دارندگان صندوق واریز می‌کنند که درصد آن کمی کمتر از سود بانکی است.

چطور می‌توان بهترین صندوق درآمد ثابت را با بیشترین سود پیدا کرد؟

برای این کار باید فاکتورهای مهمی مانند سابقه‌ی مدیران صندوق، عملکرد و بازدهی، تراز مالی، ضامن نقدشوندگی و ... را در نظر بگیرید و پس از انجام تحقیقات، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید.

مزایای صندوق درآمد ثابت چیست؟

نقدشوندگی بالا، ریسک پایین، معافیت مالیاتی، بهره‌مندی از مدیریت کارآمد، سود روزشمار و حفظ ارزش در برابر تورم.

عیب صندوق درآمد ثابت چیست؟

از آنجا که این صندوق‌ها ریسک پایینی دارند متعاقبا سودشان هم چشم‌گیر نیست و به همین خاطر برخی این نکته را عیب این صندوق‌ها می‌دانند.

صندوق درآمد ثابت مناسب چه افرادی است؟

این صندوق برای افرادی مناسب است که می‌خواهند کمتر ریسک کنند. البته این صندوق‌ها حتی برای افراد حرفه‌ای هم گزینه‌ی خوبی است و معمولا این افراد بخشی از سرمایه‌شان را به خرید واحدهای این صندوق اختصاص می‌دهند. این امر به ویژه در دورانی که وضعیت بازار چندان مناسب نیست پررنگ‌تر است.

اخبار بورس

این مقاله آموزشی کاری از گروه تولید محتوای **اخبار بورس** (https://akhbarbourse.com) است. اشتراک‌گذاری و استفاده از آن با ذکر منبع مانعی ندارد.